

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Наталія ВІННИКОВА

сергій

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

освітньо рівня третього (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт»

Київ – 2023

Розробник:

Білецька Вікторія Вікторівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка.

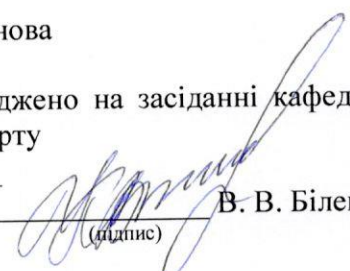
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої Ради Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту

Протокол від « 31 » 08 2021 № 7

Секретар О. С. Кожанова
(підпис)

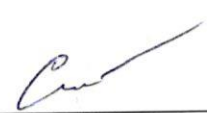
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту

Протокол від « 01 » 09 2021 № 9

Завідувач кафедри спорту та фітнесу В. В. Білецька
(підпис)

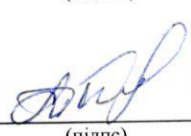
Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Фізична культура і спорт» «Фізична культура і спорт»

« 01 » 09 2021

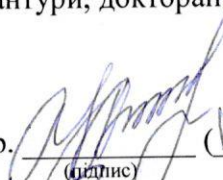
Гарант освітньо-наукової програми (Р. О. Сушко)
(підпис)

Робочу програму перевірено

« 02 » 09 2021

Завідувач аспірантури, докторантури (І. І. Тригуб)
(підпис)

Пролонговано:

на 2022/2023 н.р. (Білецька), « 30 » 08 2022, протокол № 9
(підпис) (ПІБ)

на 2023/2024 н.р. (Білецька), « 31 » 08 2023, протокол № 9
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__, протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Рік навчання	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових компонентів за розподілом	1	1
Обсяг кредитів	6	6
Тривалість у тижнях	4	4
Форма семестрового контролю	Залік	Залік

2. Бази дослідницької практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра зі спеціальності.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта, або випускова кафедра.

3. Мета та завдання дослідницької практики

Мета – виконання експериментальної складової наукового дослідження відповідно до затвердженої теми дисертаційної роботи, формування у здобувачів здатності до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту.

Завдання практики:

Проходження практики спрямовано на досягнення компетенцій:

<p>ЗК 2 Здатність до розуміння сучасної методології освіти; застосування методів наукового пізнання; проведення науково-дослідної діяльності; розробка та впровадження дослідницьких проєктів; методологічно та технологічно грамотне здійснення наукового дослідження, інтерпретація його результатів; ефективне висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень та інновацій, використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.</p>
<p>ЗК 3 Здатність до використання закордонного досвіду при реалізації завдань власного дослідження, використання іншомовних інформаційних ресурсів, які знаходяться у відкритому доступі наукометричних баз, самостійної підготовка наукових публікацій до іноземних видань та участь у міжнародних наукових проєктах.</p>
<p>ФК 1 Здатність до аналізу інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних); професійне володіння основними методами, способами і засобами набуття, зберігання, обробки інформації; ефективне використання мультимедійних технологій, програмного забезпечення для виконання науково-дослідних завдань у сфері фізичної культури і спорту.</p>
<p>ФК 2 Здатність виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проєктування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері фізичної культури і спорту, представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.</p>
<p>ФК 3 Здатність до побудови алгоритму наукового дослідження у сфері фізичної культури і спорту, використання методологічних принципів наукового дослідження, здійснення вимірів у</p>

відповідності до метрологічних вимог, організації та проведення педагогічного спостереження і педагогічного експерименту, використання теоретичних та емпіричних методів наукового дослідження

ФК 4 Здатність до застосування методів математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.

4. Результати практики

Під час проходження практики аспіранти *набувають уміння та навички:*

ПРН 2 Здатен до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідної діяльності, розробки та впровадження дослідницьких проєктів, здійснення наукового дослідження та інтерпретація його результатів, ефективного висвітлення, поширення знань щодо наукових досліджень.

ПРН 3 Здатен до розуміння та використання положень нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності.

ПРН 6 Здатен реалізовувати професійну та науково-дослідну діяльність на основі знань про сучасні технології у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 7 Здатен знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж; використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. Здатен працювати з науковою інформацією зі спеціальних літературних джерел та мережі Інтернет.

ПРН 8 Здатен представляти в усній і письмовій формах перед фаховою і нефаховою аудиторією результати власної дослідницької діяльності.

ПРН 9 Здатен виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти робочий план теоретичного та експериментального дослідження у сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 10 Здатен вибудувати алгоритм наукового дослідження у сфері фізичної культури і спорту, використовувати методологічні принципи наукового дослідження, здійснювати виміри у відповідності до метрологічних вимог, організувати та провести педагогічне спостереження і педагогічний експеримент, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначити порядок проведення дослідження і його етапи.

ПРН 11 Здатен до застосування методів математичної статистики для обробки і аналізу отриманих експериментальних даних та об'єктивної оцінки результатів дослідження.

5. Структура дослідницької практики

№ з/п	Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап I. Організаційний		
1.	Консультативне засідання кафедри спорту та фітнесу та кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту з метою ознайомлення з програмою практики, завданнями, рекомендаціями та формами звітності	5
2.	Обговорення та затвердження програми практики аспіранта з науковим керівником	5
Разом		10
Етап II. Дослідницький		
3.	Аналіз інформації з різних джерел, використання бібліотек (традиційних і електронних)	10
4.	Вивчення основних методів, способів і засобів набуття, зберігання, обробки інформації	10
5.	Вивчення програмного забезпечення для виконання науково-дослідних завдань у сфері фізичної культури і спорту	10
6.	Розробка робочого плану теоретичного та експериментального дослідження у сфері фізичної культури і спорту (за темою дисертаційної роботи)	10
7.	Вибір та опанування методів дослідження	10
8.	Організація та проведення дослідження (соціологічного, педагогічного спостереження і педагогічного експерименту тощо)	40
Разом		90
Етап III. Статистичний		
9.	Формування зведених протоколів дослідження	10
10.	Статистична обробка і аналіз отриманих експериментальних даних	10
11.	Об'єктивна оцінка результатів дослідження	10
12.	Участь у наукових конференціях різного рівня	10
13.	Підготовка наукової статті	20
Разом		65
Етап IV. Підсумковий		
14.	Презентація результатів практики на кафедрі	5
15.	Презентація ґрунтовних ідей дослідження	5
16.	Підготовка та подання звіту про проходження практики	5
Разом		15
Усього		180

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації та проведення практики

Дослідницька практика здобувачів третього рівня вищої освіти є важливим компонентом їх підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу в закладах

вищої освіти, яка передбачає презентацію власних наукових досліджень аспіранта, організацію всіх видів освітньої та наукової діяльності студентів.

Організатором практики аспіранта є кафедра спорту та фітнесу та кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту.

6.2. Завдання для самостійної роботи та перелік індивідуальних завдань для аспірантів

1. Розробка індивідуального плану проходження практики.
2. Робота аспіранта в бібліотеці та з інтернет-ресурсами.
3. Опрацювання наукових джерел та складання списку використаних джерел з проблематики наукового дослідження, оформлення відповідно до вимог.
4. Відвідування засідань кафедри, науково-методичних семінарів, круглих столів, публічних захистів дисертацій.
5. Підготовка до публікації 1 статті у фаховому виданні категорії В або 1 тез доповідей для участі у Всеукраїнській (Міжнародній) конференції.

6.3. Обов'язки аспірантів під час проходження практики:

- під час установчих зборів (до початку практики) ознайомитись із наказом про проведення практики;
- своєчасно прийти на установчі та звітні збори;
- одержати від керівника Програму практики консультацію щодо форм звітності та оформлення необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики;
- ознайомитися з правилами техніки безпеки, охорони праці, правилами внутрішнього розпорядку закладу і суворо їх дотримуватись.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики:

- ознайомити аспірантів з Програмою практики, її метою, завданнями, критеріями оцінювання результатів, вимогами до звіту про практику;
- здійснювати контроль за своєчасним прибуттям аспірантів для проходження практики, за виконанням ними програм практик;
- надавати методичну допомогу під час виконання завдань практики; брати участь в установчих та звітних зборах; оцінювати результати проходження практики.

7. Контроль досягнень аспіранта

Основними звітними документами проходження науково-викладацької практики аспірантів є презентація наукового доробку на кафедрі та письмовий звіт

з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи (див. додаток).

7.1. Система оцінювання науково-професійних досягнень аспірантів

№	Вид діяльності аспіранта	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Кількість балів за вид роботи
Частина практики «Наукова»				
1.	Характеристика методів дослідження відповідно до теми та завдань дисертаційного дослідження	15	3	45
2.	Огляд літературних джерел (за темою дослідження)	15	1	15
3.	Розробка програми дослідження	30	1	30
4.	Проведення наукового дослідження за темою дисертації з використанням різних методик	30	3	90
5.	Обробка і аналіз результатів дослідження	50	1	50
6.	Підготовка тез для публікації у збірнику Матеріалів Всеукраїнської (Міжнародної) конференції / статті у фаховому виданні категорії Б	30	1	30
7.	Підготовка звіту			
Максимальна кількість балів				260
Розрахунок коефіцієнта				2,65

7.2. Форми контролю

Семестровий контроль здійснюється у формі заліку шляхом виведення спільної оцінки за вісі види робіт.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7.3. Критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на засіданні кафедри.

Критерії оцінювання:

- креативність, активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики;
- якість, коректність, теоретична ґрунтовність та практична доцільність наданих методичних матеріалів;
- ґрунтовність репрезентації власного наукового доробку;
- змістовність виступу на конференції;
- дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку університету;
- доцільність впровадження наукових здобутків;
- повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.

– повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів, що надається керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку практики надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.4. Шкала відповідності оцінок оцінок за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8.Рекомендовані джерела

Основні:

1. Дубасенюк О.А., Антонова А.Є. Методика викладання педагогіки: курс лекцій. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 328с.

2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

3. Костюкевич В.М., Воронова В.І., Шинкарук О.А., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах [навчальний посібник] Київ: КНТ; 2017. 634 с.

4. Костюкевич В.М., Шинкарук О.А., Воронова В.І., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за спеціальністю Фізична культура і спорт: навч. посібник. Вид. 2-ге, без змін. Київ: Олімпійська літ.; 2019. 528 с.

5. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.

Додаткові:

1. Власенко О. Педагогічна діяльність викладача вищої школи: теоретичний аспект. Таврійський вісник освіти. 2014. № 3 (47). С. 73-78.

2. Каплінський В. В. Педагогічні ситуації як засіб формування комунікативних умінь у процесі вивчення педагогіки. Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя: Колективна монографія. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2014. С. 49-81.

3. Каплінський В.В., Терещук Д.В. Складові авторитету керівника освітнього закладу. Теоретичні та методичні засади особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя: Матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції(м. Вінниця, 26-27 листопада 2014р.). Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2014. С. 68-71.

4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: «Слово», 2009. 240 с.

5. Козак Л. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95-104.

6. Круцевич Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Том 1., Том 2. К.: Олімпійська література, 2017. 448 с.

7. Мокін Б.І., Мокін Б.О. Методологія та організація наукових досліджень [навчальний посібник] Вінниця: ВНТУ; 2014. 180 с.

8. Наконечна Г.М., Крамаренко І.С., Оберніхіна Н.В. Формування інноваційного освітнього середовища закладів освіти новітніми засобами навчання та обладнання. Наукове мислення. 2019. №28. С. 10-13.

9. Попова Г. Тренінг як засіб підвищення рівня педагогічної майстерності викладачів ВНЗ. Наукові записки НДУ ім. М.Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2013. № 2. С. 90-94.

10. Прокопів Л. Інформаційні технології в педагогіці: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.

11. Ромашенко І. Науково-дослідницька діяльність студентів як засіб забезпечення якості освіти. Молодь і ринок. 2014. № 6 (113). С. 18-21.

12. Сущенко Л.О. Методика формування дослідницьких умінь майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: результати дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2013. № 4 (30). С. 301-309.

13. Харченко Р., Хоменко С., Красілов А., Рибалко П. Методика викладання навчальної дисципліни «Фізичне виховання» у закладі вищої освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2019. № 5. С. 183-194.

14. Шиян Б.М., Вацеба В.О. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: [навч. посіб.] Тернопіль: Навчальна книга: Богдан; 2008. 276 с.

Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра спорту та фітнесу

ЗВІТ
про проходження
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ практики

(ППП аспіранта) _____

(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
	Загальна кількість балів:		

Підсумкова оцінка: _____ “ _____ ”

_____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис)